

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Aan de leden van de gemeenteraad

VERZONDEN 28 JAN 2021

Datum	Onderwerp
19-01-2021	Evaluatie Cultuurkader Delft 2016-2019
Ons kenmerk	
4462646	
Uw brief van	
Uw kenmerk	
Bijlage	Geachte leden van de raad,

In 2015 is het Cultuurkader Delft 2016-2019 opgesteld met als titel: *'Focus op Cultuur. Het creatief vermogen van Delft'*. Het Cultuurkader sluit aan bij de gemeentelijke hoofddoelstellingen *Delft als innovatieve en aantrekkelijke stad* en *Delft als participatiesamenleving*. Het cultuurkader geeft een langetermijnvisie en een uitwerking langs programmaliijnen. In 2020 is dit cultuurkader met een jaar verlengd.

In 2016 is begonnen met het proces om de Uitvoeringsagenda Cultuur te realiseren. Naar aanleiding van een toezegging aan de raad, is tussentijds op 7 november 2017 de notitie *Update Uitvoeringsagenda Cultuurkader* al naar u gestuurd. Hierin is destijds beschreven welke projecten we per programmaliijn wilden uitvoeren.

Vanwege het aflopen van het cultuurkader Delft 2016-2019 is in 2020 een evaluatie opgesteld. Bij deze brief ontvangt u de Evaluatie Cultuurkader Delft 2016-2019 *Focus op Cultuur*.

Opbrengst Cultuurkader

Met een breed scala aan grotere en kleinere cultuur- en erfgoedorganisaties, maar ook organisaties uit diverse andere domeinen is in de periode 2016-2019 gewerkt aan de uitvoering van de ambities uit het cultuurkader. De evaluatie laat zien dat veel is bereikt.

In de uitvoering van het cultuurkader is bijvoorbeeld stevig ingezet op brede cultuurparticipatie, het meedoen van specifieke doelgroepen en aansluiting van cultuur op initiatieven in diverse wijken. In Delft is ruimte voor de creatieve en culturele ontwikkeling van jong en oud. Kansengelijkheid, aansluiting bij de leefwereld en directe omgeving van inwoners en toegankelijkheid van voorzieningen zijn daarbij belangrijk. Er is veel uitgevoerd en in gang gezet waarvan het wenselijk is om het in de komende jaren voort te zetten. Ook zijn er nog veel kansen in de relatie tussen cultuur en het sociaal domein.

Datum
19-01-2021
Ons kenmerk
4462646

De afgelopen vier jaar is de samenhang met onder andere het toeristisch-, evenementen- en stadsmarketingbeleid goed tot uitdrukking gekomen. Door in te zetten op onderscheidend cultuuraanbod, dat aansluit op de Delftse kernwaarden is bijgedragen aan het op de kaart zetten van Delft als een innovatieve en aantrekkelijke stad, bijvoorbeeld tijdens en door het themajaar 'Delft en de Gouden Eeuw' in 2019. Ook is met hoogwaardig cultureel programma de zichtbaarheid, toegankelijkheid en de educatieve waarde van het Delftse erfgoed bevorderd.

Vervolg

De opbrengsten van de evaluatie worden meegenomen in de actualisatie van het cultuurkader voor de periode 2021-2024. Op basis van deze evaluatie hebben we al gesprekken gevoerd met diverse culturele partners. Met hen hebben we de afgelopen jaren op verschillende manieren samengewerkt om het cultuurkader uit te voeren. De reeds gevoerde en nog te voeren gesprekken helpen ons bij het actualiseren van het cultuurkader. Zo komen we tot een geactualiseerd cultuurbeleid dat goed aansluit bij de grote uitdagingen van de komende jaren, ook in het licht van de coronacrisis.

Tot slot

Uit de evaluatie blijkt dat met cultuur veel is bereikt en dat de waarde van cultuur voor de stad veelzijdig is. Het is een kans om deze *Focus op Cultuur* te behouden en de uitgezette lijn en samenwerkingen voort te zetten. Tegelijkertijd lijken de mogelijkheden beperkt, gezien de financiële situatie van de gemeente. Dit is een onzekere factor en een aandachtspunt voor de keuzes die we moeten maken bij het actualiseren van het cultuurbeleid.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

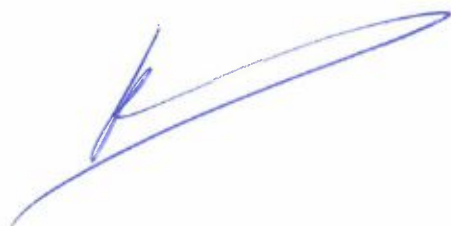
Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

, burgemeester

ir. T.C.S. Vollebregt i.b.

, secretaris

dr. M. Berger, i.s.

Evaluatie Cultuurkader Delft 2016-2019

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1 Cultuurkader: ambities en thema's	3
2 Opbrengst cultuurkader	5
2.1 Programmalijn stedelijke aantrekkelijkheid	5
2.2 Programmalijn cultuur en technologie	6
2.3 Programmalijn cultureel erfgoed	7
2.4 Programmalijn meedoen met cultuur	8
2.5 Programmalijn cultuureducatie en talentontwikkeling	11
2.6 Netwerkvorming	12
2.7 Sturing op de uitvoering	13
2.8 Financiën	13
3 Cultuurparticipatie van Delftenaren	14
4 Op weg naar een geactualiseerd cultuurkader	16
Bijlage: Resultaten	18

Inleiding

In 2015 hebben we het Cultuurkader Delft 2016-2019 opgesteld met als titel: *'Focus op Cultuur. Het creatief vermogen van Delft'*. Het cultuurkader geeft een langetermijnvisie en een uitwerking langs programmalijnen. In 2020 heeft de gemeente dit cultuurkader met een jaar verlengd.

In deze nota evalueren we het cultuurkader. Hiervoor gebruiken we de ervaringen die zijn opgedaan met de projecten die we hebben uitgevoerd. Ook hebben we gesprekken gevoerd met partners waarmee we de afgelopen jaren hebben samengewerkt om het cultuurkader uit te voeren. Daarnaast maken we gebruik van de resultaten van de tweejaarlijkse enquête cultuurparticipatie van het Delft Internet Panel.

De evaluatie laat zien dat we veel hebben bereikt. Dit is mede een verdienste van de culturele partners, die met hun inspanningen en initiatieven een grote bijdrage hebben geleverd aan de uitvoering van het beleid.

De opbrengsten gebruiken we om het cultuurkader voor de periode 2021-2024 te actualiseren. Op basis van deze evaluatie hebben we al gesproken met culturele partners om ook vooruit te blikken op het cultuurbeleid. Deze en volgende gesprekken helpen ons bij het invullen van het cultuurkader 2021-2024. Zo komen we tot een geactualiseerd cultuurbeleid, dat goed aansluit bij de uitdagingen van de komende jaren, ook in het licht van de coronacrisis.

1 Cultuurkader: ambities en thema's

Het Cultuurkader 2016-2019 sluit aan bij de gemeentelijke hoofddoelstellingen *Delft als innovatieve en aantrekkelijke stad* en *Delft als participatiesamenleving*. Concreet draagt het cultuurkader bij aan de volgende drie ambities:

- **Het aanzien van Delft: stad van cultuur en techniek** | Het onderscheidende culturaanbod draagt sterk bij aan het op de kaart zetten van Delft als innovatieve en aantrekkelijke stad. Het aanbod omvat de Delftse kernwaarden technologie, historie, creativiteit en innovatie.
- **De burger centraal: participatie en talentontwikkeling in Delft** | Cultuur draagt bij aan een Delft waar burgers 'doen, meedoen en ertoe doen'. Het stimuleert de ontwikkeling van het creatief vermogen van de Delftenaren.
- **De culturele sector: verbinden en versterken** | De culturele sector is stevig georganiseerd en verankerd binnen de bredere Delftse maatschappelijke en economische infrastructuur.

Vijf programmalijnen

Door deze ambities heen lopen drie overkoepelende thema's, waarmee we het aanbod wilden verbinden en versterken. Dat zijn: zichtbaarheid, cultuur als verbinder en ruimte. Deze thema's gelden voor alle vijf programmalijnen die we onderscheiden in het cultuurkader. Deze programmalijnen hangen met elkaar samen en versterken elkaar:

- **Programmalijn stedelijke aantrekkelijkheid** | Deze programmalijn sluit aan bij de ambities die Delft heeft om de binnenstad te profileren en kenniswerkers te binden.
- **Programmalijn cultuur en technologie** | Deze programmalijn richt zich op het nog beter zichtbaar en beleefbaar maken van het Delftse profiel van cultuur en technologie.
- **Programmalijn cultureel erfgoed** | Deze programmalijn richt zich op de verdere ontwikkeling van een van de sterkste kernwaarden van Delft: historie. En dan met name het bevorderen van de zichtbaarheid, toegankelijkheid en de educatieve waarde met een hoogwaardig programma.
- **Programmalijn meedoen met cultuur** | Deze programmalijn is met name gericht op de maatschappelijke waarde van cultuur en het samen werken aan het versterken van het sociaal klimaat in Delft.
- **Programmalijn cultuureducatie en talentontwikkeling** | Deze programmalijn richt zich op creatieve ontplooiing. Dit behoort tot de brede ontwikkeling van iedereen. Het gaat er vooral om dat leerlingen in aanraking komen met kunst en cultuur via het onderwijs en ook buiten schooltijd.

Context van besluitvorming

In de periode voordat het Cultuurkader 2016-2019 tot stand kwam, heeft de gemeente hervormingen en bezuinigingen moeten doorvoeren op het cultuurprogramma. Ook had de stad te maken met de (in)directe gevolgen van bezuinigingen door het Rijk. Het was een uitdaging het veelzijdige cultuurklimaat van Delft zo goed mogelijk in stand te houden met minder cultuurbudget.

We hebben keuzes gemaakt. De prioriteit lag bij het in stand houden van de culturele basisinfrastructuur, met als belangrijkste onderdelen De VAK, DOK, Theater de Veste en Erfgoed Delft. Deze instellingen hebben de afgelopen jaren grote veranderingen

doorgemaakt door onder meer reorganisaties, een fusie, gewijzigde inhoudelijke focus en de ontwikkeling van nieuwe activiteiten.

Het was duidelijk dat de sector een lastige tijd doormaakte. Tegelijkertijd was de sector ook energiek en keek deze uit naar vernieuwing. Culturele partners zagen kansen om aan te sluiten bij het profiel van Delft en de uitdagingen van de stad. Ze pakten hun verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van het cultuurkader. Aanbevelingen die de sector destijds benoemde waren: investeer in het netwerk, meer kwalitatief en 'on topic' aanbod, beter overzicht (van het aanbod), cofinanciering voor de verschillende ambities en het benutten van ruimte in de stad.

Ook hebben we met de partners gesproken over wie welke rol heeft. Diverse partners wilden zich verbinden aan de ambities en vroegen de gemeente om een faciliterende en ondersteunende rol en meer interne gemeentelijke samenwerking en afstemming. De gemeente streefde destijds naar een regierol, faciliterend voor de uitvoerende partners.

Uitvoeringsagenda cultuur

In 2016 zijn we begonnen met het proces om te komen tot de Uitvoeringsagenda Cultuur. In eerste instantie heeft de gemeente met De VAK, DOK, Theater de Veste, Erfgoed Delft, Ciccionina en Delfts Peil onderzocht waar de beste kansen lagen voor de uitvoering. Daarbij hebben we gekeken naar prioriteiten, mogelijke nieuwe projecten, partners en verbanden tussen de programmalijnen en disciplines.

Ook hebben we met deze groep gesproken over de beste manier om het proces aan te pakken en wie trekker wil zijn voor de programmalijnen. Per programmalijn van het Cultuurkader zijn de volgende ambassadeurs vastgesteld:

- Cultuureducatie en talentontwikkeling: DOK en De VAK
- Cultuur en technologie: Theater de Veste en het Prinsenkwartier. Zij spraken ook namens het samenwerkingsverband de Beta Balie.
- Meedoen met cultuur: Delfts Peil, De VAK, Ciccionina, Maanvis, Rietveld Theater en Delft voor Elkaar.
- Cultureel erfgoed: Museum Prinsenhof Delft met een werkgroep waarin ook vertegenwoordigd zijn: Delfia Batavorum, gemeente Delft (Archief, Archeologie, Monumentenzorg, Cultuur) en Historisch Joris.

In het vervolgproces van de uitvoering waren ook diverse andere partners betrokken.

In de notitie *Update Uitvoeringsagenda Cultuurkader* hebben we in 2017 per programmalijn de projecten beschreven die we wilden uitvoeren. Hiernaast hebben de culturele partners veel andere projecten en activiteiten gerealiseerd die bijdragen aan de doelen van het cultuurkader. Een overzicht hiervan staat in de bijlage.

Alle meerjarenplannen van de instellingen hangen samen met het cultuurkader. Ook spraken we via de prestatiesubsidie af dat instellingen bijdragen aan het behalen van de doelstellingen van het cultuurkader. En ze vervullen de rol van ambassadeur voor een programmalijn. Concreet hield dit in dat zij bijeenkomsten binnen de uitvoeringsagenda initiëren of eraan deelnemen. Dat geldt ook voor de projecten die daaruit voortvloeien.

2 Opbrengst cultuurkader

Per programmalijn hebben we de opbrengsten van het Cultuurkader Delft 2016-2019 in kaart gebracht. In dit hoofdstuk delen we voor elke programmalijn de belangrijkste conclusies over wat we hebben bereikt, wat minder goed is gelukt en wat de openstaande vragen en opgaves zijn. We trekken ook conclusies over netwerkvorming, sturing op de uitvoering en financiën.

Om te kunnen reflecteren op de resultaten, geven we in de bijlage de belangrijkste effecten en een aantal voorbeeldprojecten per programmalijn en per doelstelling.

2.1 Programmalijn stedelijke aantrekkelijkheid

Deze programmalijn sluit aan bij de ambities die Delft heeft voor het profileren van de binnenstad en past bij de uitstraling van Delft als kennisstad. Binnen deze programmalijn zijn veel en diverse projecten en acties gerealiseerd. Met name tijdens en dankzij het themajaar 'Delft en de Gouden Eeuw' in 2019. Dit themajaar heeft op diverse vlakken en binnen alle andere programmalijnen effect gehad. Daarnaast zijn ook buiten het themajaar diverse activiteiten ondernomen om de doelstellingen te realiseren.

In deze programmalijn hebben we gewerkt aan de volgende doelstellingen:

- Een onderscheidend cultureel aanbod dat aansluit op de Delftse identiteit/kernwaarden.
- Studenten(organisaties) en internationals hierbij betrekken.
- Het beter vermarkten van het cultuuraanbod.
- De positie van kunst en cultuur binnen de (programmering van de) Stichting Centrum Management Delft (SCMD) en andere ondernemersverenigingen versterken.

Conclusie en hoe verder

De programmalijn stedelijke aantrekkelijkheid is de 'satéprikker' door de diverse programmalijnen van het cultuurkader. De vele projecten hebben daardoor een bijdrage geleverd aan het behalen van diverse andere doelen dan alleen die van stedelijke aantrekkelijkheid. De aanpak met het themajaar bleek ook in dat opzicht succesvol. Een uitgebreide evaluatie van het themajaar is inmiddels naar de gemeenteraad gestuurd. Wel is het van belang om met betrokken beleidsdomeinen en partners te formuleren hoe we de positieve effecten van de samenwerking en de manier van programmeren (onderscheidend en thematisch) duurzaam kunnen borgen.

Binnen de sector hebben we capaciteit nodig voor het realiseren van een structureel onderscheidend aanbod voor belangrijke Delftse doelgroepen. En voor het creëren van een zichtbaar en samenhangend aanbod. Het is daarbij de vraag of we dit regulier moeten borgen, of vóór en tijdens themajaren. In het verlengde hiervan ligt het vraagstuk hoe we een goede uit- of cultuuragenda kunnen realiseren. Ook is het duurzaam verstevigen van het cultuurnetwerk, ook binnen de Stichting Centrum Management Delft, in de komende jaren nog een opgave. We willen deze onderwerpen met betrokken partners bespreken en een voorstel voor een aanpak meenemen in het geactualiseerde cultuurkader. Daarbij moeten we ook de

samenhang borgen met de nieuwe toeristische visie, het evenementenbeleid en stadsmarketingbeleid.

2.2 Programmalijn cultuur en technologie

Deze programmalijn richt zich op het nog beter zichtbaar en beleefbaar maken van het Delftse profiel van een culturele, technologische en kennisintensieve stad. De Delftse kernwaarden technologie, historie, creativiteit en innovatie zijn verweven in het cultuurkader. Innovatie en technologie zitten in het Delftse DNA. Het lag bij het opstellen van het cultuurkader voor de hand dat er een programmalijn moest komen die hierop gericht is.

In deze programmalijn hebben we gewerkt aan de volgende doelstellingen:

- Een uitdagend en goed zichtbaar aanbod dat bijdraagt aan het profiel van Delft als stad van cultuur en technologie.
- Culturele initiatieven en broedplaatsen verbinden cultuur, de stad en de campus.
- (Meer) ontmoeting en samenwerking tussen cultuur, onderwijs, studentenorganisaties, bedrijfsleven en gemeente.
- Prinsenkwartier/St. Agathaplein is de culturele poort naar de binnenstad.

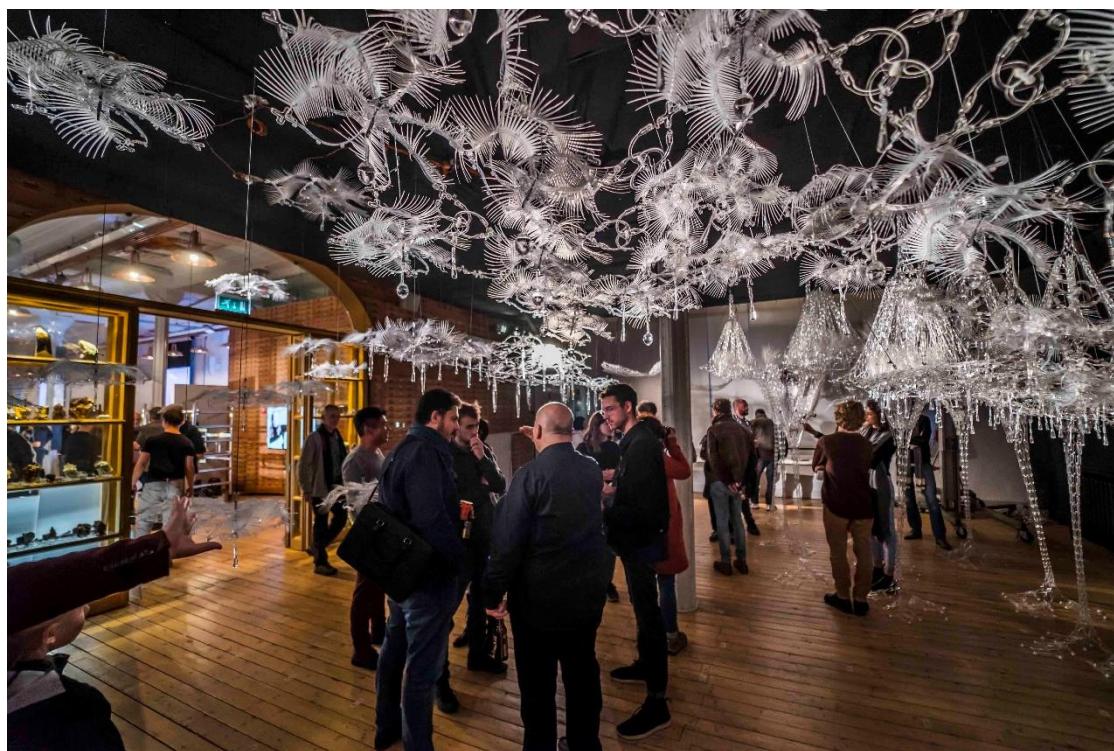

Foto: Fred Leeflang

Conclusie en hoe verder

In Delft weten de werelden van kunst, cultuur en technologie elkaar nog niet vanzelfsprekend te vinden. Toch is er een kern van culturele organisaties en evenementen die wel een voor Delft onderscheidend programma weet neer te zetten. Zo heeft bijvoorbeeld het kennisprogramma van Theater de Veste zijn waarde bewezen.

Toch bleek het uitvoeren van deze programmalijn niet eenvoudig door onder andere de beperkte capaciteit bij ambassadeurs en het ontbreken van een flexibel budget voor capaciteit en het aanjagen van initiatieven. Wel hebben partners en ambassadeurs meegedacht over wat een passende invulling en samenwerking rondom cultuur en technologie zou kunnen zijn. Door gebrek aan middelen en

capaciteit is het niet gelukt de suggesties op te volgen. We bevelen aan om met betrokkenen te bespreken of en hoe we die in de komende jaren wel kunnen opvolgen. Overigens gebeurt dit deels ook via het evenementenbeleid en de uitwerking van de verkenning stadsmarketing. Vanuit cultuurbeleid wordt daarin meegedacht.

2.3 Programmaliijn cultureel erfgoed

Deze programmaliijn richt zich op de verdere ontwikkeling van een van de sterkste kernwaarden van Delft: historie. En dan met name het bevorderen van de zichtbaarheid, toegankelijkheid en de educatieve waarde met een hoogwaardig programma.

In deze programmaliijn hebben we gewerkt aan de volgende doelstellingen:

- Het vergroten van het publieksbereik (van met name Museum Prinsenhof Delft).

- Het Prinsenkwartier en Museum Prinsenhof Delft ontwikkelen zich tot een uitnodigende en levendige locatie met een diverse, kwalitatief hoogwaardige programmering.
- (Digitale) informatie en kennis over (gebouwd) erfgoed verder zichtbaar en toegankelijk maken.
- Cultuurhistorie zichtbaar maken in de openbare ruimte.
- (Her)gebruik, herbestemming, tijdelijke invullingen en creatief gebruik van monumentale gebouwen stimuleren.
- Het versterken van het cultuureducatief programma rondom cultureel erfgoed.

Conclusie en hoe verder

We hebben voor de uitvoering onder meer aansluiting gezocht bij het themajaar Gouden Eeuw en bij de programmalijn meedoen met cultuur. We hebben een Erfgoedpodium opgericht en projecten geïnitieerd die cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar maken in de openbare ruimte. Ook hebben de hoogwaardige tentoonstellingen van Museum Prinsenhof het Delftse erfgoed op de kaart gezet.

De afdeling Erfgoed heeft een erfgoednota opgesteld, waarin zij de richting benoemt die ze op wil en de activiteiten die ze gaat uitvoeren. Hierdoor lijkt het minder noodzakelijk om een aparte programmalijn cultureel erfgoed te behouden in het nieuwe cultuurkader.

Het onderwerp erfgoed is uiteraard als kernwaarde wel van groot belang voor het cultuurbeleid. Daarnaast vallen musea, waaronder Museum Prinsenhof, onder het cultuurbeleid. De verwachting is dat het thema erfgoed bij het uitvoeren van de programmalijs wel een belangrijke rol blijft spelen. Met de afdeling Erfgoed stemmen we af hoe we het Erfgoedpodium voortzetten en wat dan de beste rolverdeling is tussen de afdeling Erfgoed, Museum Prinsenhof en de afdeling Cultuur.

2.4 Programmalijs meedoen met cultuur

In het cultuurkader staat dat cultuur een plek heeft in het beleid rondom het sociaal domein: de Sociale Visie en de nota Gezond en Wel¹. Vanaf 2017 is daar de Kadernota ISD3 Basis bijgekomen. Daarin is vastgelegd dat cultuur behoort tot de basis samenlevingsvoorzieningen.

Deze programmalijs is dan ook met name gericht op de maatschappelijke waarde van cultuur en het samen werken aan het versterken van het sociaal klimaat in Delft. Ook hebben we aandacht voor het versterken van de amateurkunstsector, die vanaf 2016 zonder waarderingssubsidie verder moest.

Culturele partners hebben in samenwerking met de gemeente sinds ongeveer 2006 veel ervaring opgedaan met Kunst-in-de-wijkenprojecten en andere brede cultureel-maatschappelijke projecten. Daarom hebben we voor het uitvoeren van het cultuurkader met culturele partners en Delft voor Elkaar een volgende stap onderzocht. Met name het bijdragen aan kwaliteit van leven in de wijken, talentontwikkeling van bewoners en vraaggericht cultuurprogramma hadden de aandacht van de ambassadeurs. Specifieke doelgroepen waren jongeren en ouderen. In de uitvoeringsagenda landden de onderwerpen een 'Wijk- of Jeugduniversiteit', een theaterwerkplaats voor ouderen, Club Delft en aansluiten bij het themajaar 2019. Het idee was om van jong tot oud iedereen te laten meedoen,

¹ In dit welzijnsbeleid gaat het erom inwoners zoveel mogelijk in staat te stellen hun eigen leven in te vullen. Gezonden Wel werkt preventief door de kans op onvoldoende aansluiting op de samenleving te verkleinen, proactief door de talenten van de inwoners te versterken en de inwoner in staat te stellen zijn eigen kracht te (her)pakken. Inmiddels is dit beleid vervangen door 'Kleine antwoorden op grote opgaven - Kader voor samenwerking met Delft voor Elkaar 2020-2022'.

aan te sluiten bij initiatieven in de wijken en crossovers te maken naar andere programmaliijnen.

In deze programmaliijn hebben we gewerkt aan de volgende doelstellingen:

- Cultuur draagt bij aan de pijlers van 'Gezond en Wel'.
- Bevorderen van de eigen kracht en gezamenlijke kracht van de cultuursector en specifiek de amateurkunstsector.
- Versterken van de maatschappelijke positie en meerwaarde van de amateurkunstsector, gericht op leefbaarheid van de Delftse wijken.

Conclusie en hoe verder

In de uitvoering van deze programmaliijn hebben we voldoende aandacht gehad voor brede cultuurparticipatie, het meedoen van specifiek jongeren en ouderen en aansluiting bij partners en initiatieven in een aantal wijken. De in 2017 voorgenomen projecten zijn allemaal opgepakt.

Themajaar Gouden Eeuw

Het themajaar Gouden Eeuw bleek een goed vehikel om laagdrempelig, onderscheidend en verbindend aanbod te ontwikkelen dat naast bezoekers juist ook bewoners van Delft aansprak. Een aanpak die we kunnen voortzetten in toekomstige themajaren.

Wijkuniversiteit en Cultuurankers

Met een breed scala aan maatschappelijke partners hebben we in 2017 verkend of een wijkuniversiteit voor Delft wenselijk en haalbaar is. Deze wijkuniversiteit moest bijdragen aan individuele ontplooiingskansen en aan het vergroten van de sociale samenhang in de wijk. Het bood een goed handvat om de verbinding te maken met belangrijke maatschappelijke doelen binnen het sociaal domein. Trekkers van dit traject waren De VAK en de stichting Delfts Peil.

Met het starten van een regionale samenwerking binnen Haaglanden bleek een ander concept, dat deels dezelfde doelen nastreefde, echter meer kansrijk om binnen Delft en samen met Delftse en Haagse partners op te pakken. Met de regionale proeftuin Cultuurankers is de (financiële) mogelijkheid ontstaan om in Delft in de wijken Buitenhof en Voorhof daadwerkelijk te kunnen pionieren. Dat doen we met het realiseren van een vraaggericht cultuurprogramma (inclusief en divers), nieuwe vormen van samenwerken, verbinden van (buurt)bewoners en het realiseren van diverse andere maatschappelijke effecten door cultuurparticipatie. De Delfts-Haagse samenwerkingscombinatie is met ondersteuning van cultuurcoaches voortvarend aan de slag gegaan. Stichting Delfts Peil is penvoerder en werkt samen met stichting CanIdream, SHS Delft en De VAK. Daar zijn later de stichting Rode Feniks en KopieKoffie bij gekomen. Het doel is om een duurzame basisaanpak te ontwikkelen om op structurele basis in Buitenhof en Voorhof cultuurhuizen te realiseren. En wellicht ook in andere wijken waar dat wenselijk is. Zo willen we de ambitie van meedoen met cultuur de komende jaren voortzetten.

Amateurkunst

Aandacht ging ook uit naar het versterken van de amateurkunstsector, die vanaf 2016 zonder waarderingssubsidie verder moest. De afgelopen jaren zijn er acties geweest om de amateurkunstsector handvatten te geven om zijn positie en meerwaarde te bestendigen. Het was echter voor veel verenigingen moeilijk om zichzelf in stand te houden. Dat blijkt ook uit de verkenning naar de amateurkunstsector die in 2018 is uitgevoerd. De sector vindt het lastig om passende en betaalbare ruimte te vinden om te repeteren en op te treden. Daarnaast is het vinden en houden van bestuursleden en vrijwilligers een knelpunt. De amateurkunstverenigingen geven aan dat ze hierin gefaciliteerd willen worden. In de komende jaren moeten we zien hoe we dit verder invullen, bijvoorbeeld ten aanzien van het voortzetten van Club Delft via De VAK, die hierin samenwerkt met Maanvis Producties.

Tegelijkertijd was het versterken van de hele cultuursector ook een nadrukkelijke ambitie in het cultuurkader. Daar gaan we na de bespreking van de programmalijnen verder op in.

Meedoen met cultuur was een succesvolle programmalijn. We hebben veel uitgevoerd en in gang gezet dat we de komende jaren graag willen voortzetten. Er liggen nog veel kansen in de relatie tussen cultuur en het sociaal domein. De doelstellingen van deze programmalijn moeten daarvoor wel herijkt worden, zodat 'meedoen' goed blijft aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en het verder maatschappelijk inbedden van cultuur. Belangrijke thema's waar we verdere invulling aan willen geven, zijn onder andere inclusiviteit, kansengelijkheid, toegankelijkheid van voorzieningen, aansluiting bij de leefwereld en directe omgeving van inwoners, en verbinding tussen inwoners in de wijken.

2.5 Programmalijs cultuureducatie en talentontwikkeling

Deze programmalijs richt zich op creatieve ontplooiing. Die behoort tot de brede ontwikkeling van iedereen. We willen vooral dat leerlingen via het onderwijs en ook buiten schooltijd in aanraking komen met kunst en cultuur.

In deze programmalijs hebben we gewerkt aan de volgende zeven doelstellingen:

- Een geïntegreerd aanbod voor leesplezier en cultuureducatie.
- Synergie tussen het Taal- en Cultuurcentrum (TCC) en De VAK Vrijetijd (VAK VT).
- Samenhang en kwaliteit in het programma van binnen- en buitenschoolse cultuureducatie.
- Een breed cultuureducatief aanbod in de vrije tijd in Delft, toegankelijk voor een brede doelgroep.
- Met Cultuurhelden kunst en cultuur verder verbinden met het curriculum van de basisscholen.
- Een versterkte en goed afgestemde samenwerking tussen cultuur- en onderwijsaanbieders.
- Talentontwikkeling stimuleren en faciliteren met een doorgaande leerlijn.

Conclusie en hoe verder

Voor de uitvoering van de doelstellingen hebben we met de ambassadeurs gekozen om met name drie ambities na te streven:

De eerste was samenhang en kwaliteit in het programma van binnen- en buitenschoolse cultuureducatie. Dit is opgepakt, maar bleek erg ambitieus om daadwerkelijk vorm te geven. De VAK en DOK hebben de afgelopen jaren veel tijd moeten investeren in hun eigen organisaties en in de afstemming over samenwonen en -werken in OPEN. De VAK heeft in het meerjarenplan tot en met 2023 wel aangegeven dat zij verder wil werken aan een verstevigde inhoudelijke aansluiting tussen binnenschoolse en buitenschoolse cultuureducatie. Met De VAK en DOK bespreken we hoe we de komende jaren omgaan met deze ambitie.

Het tweede doel binnen deze programmalijs was een breed cultuureducatief aanbod in de vrije tijd, toegankelijk voor een brede doelgroep. Door de oprichting van Coöperatie De VAK is een breed en kwalitatief aanbod aan lessen en cursussen in alle disciplines en op alle niveaus gewaarborgd in Delft.

De laatste ambitie was gericht op het stimuleren van talentontwikkeling en het faciliteren met een doorgaande leerlijn. Diverse culturele partners – met name binnen de podiumkunsten, popmuziek en evenementen – geven met specifieke projecten en binnen hun programmering ruimte aan de ontwikkeling van lokaal talent. De VAK heeft het faciliteren van talentontwikkeling met een doorgaande leerlijn opgenomen in haar meerjarenplan. Het idee is de komende jaren te werken met een ontwikkelijs die het mogelijk maakt op individueel niveau te differentiëren.

We gaan met De VAK en DOK in gesprek over het aanpassen van doelstellingen voor de komende jaren. Dat doen we mede op basis van de evaluatie van OPEN. Het ligt voor de hand dat het programma Cultuurhelden en onderwerpen als talentontwikkeling en een breed cultuureducatief aanbod in de vrije tijd zullen doorlopen. In Delft is er ruimte voor de creatieve en culturele ontwikkeling van jong en oud. Ook daarbij zijn kansengelijkheid, aansluiting bij de leefwereld en directe

omgeving van inwoners en toegankelijkheid van voorzieningen belangrijk. Daaraan moeten we verder invulling geven.

2.6 Netwerkvorming

Via de verschillende programmalijnen hebben we gestuurd op het verstevigen van de culturele sector, door met name aandacht te hebben voor de zichtbaarheid van cultuur en de kracht van cultuur als verbinder. De verankering van cultuur binnen de bredere Deltse infrastructuur hebben we met name opgepakt via de programmalijn stedelijke aantrekkelijkheid. Maar dat gebeurt ook via samenwerkingsverbanden binnen meedoen en bijvoorbeeld het Erfgoedpodium.

Culturele partners kunnen zich binnen disciplines of in projecten verenigen en samenwerken. Toch is het nog steeds niet vanzelfsprekend dat de cultuursector als geheel een netwerk vormt, met één aanspreekpunt voor het bredere maatschappelijke veld. Dit is niet goed voor de maatschappelijke positie van de cultuursector en is een gemiste kans. Samenwerking met andere domeinen blijft bijvoorbeeld mede hierdoor nog in de kinderschoenen staan. In vernieuwd beleid moeten we hieraan meer aandacht geven. Positief is dat de cultuursector zich dit jaar heeft georganiseerd in de Cultuurtafel Delft.

2.7 Sturing op de uitvoering

Voor de uitvoering van het cultuurkader was geen aanvullend budget beschikbaar voor capaciteit en het aanjagen van initiatieven. Door de beperkte beschikbaarheid bij ambassadeurs, en ook bij de gemeente, konden we minder actief dan gewenst sturen op het uitvoeren van het cultuurkader. Instellingen gingen dan ook verschillend om met het ambassadeurschap. Diverse instellingen waren een aantal jaar geleden immers nog druk met het verwerken van bezuinigingen en intern orde op zaken stellen.

Instellingen hebben wel tijd en personeel vrijgemaakt om deel te nemen aan sessies, voor het opstellen van de agenda en het voeren van vervolgesprekken over de uitvoering. Daarnaast hebben de ambassadeurs en vele andere culturele organisaties veel projecten en programma's gerealiseerd die goed aansluiten op de ambities van het cultuurkader.

2.8 Financiën

Deze evaluatie laat zien dat we veel projecten en doelstellingen hebben gerealiseerd, ondanks een beperkt cultuurbudget. Dit was mede mogelijk doordat budget voor concrete projecten voor een deel uit de stimuleringssubsidie beschikbaar is gesteld. Maar ook budget voor uitvoering van het evenementenbeleid en het toeristisch beleid is ingezet voor cultuur, bijvoorbeeld tijdens het Gouden Eeuwjaar. Verder heeft ook het Rijk financieel bijgedragen en hebben de culturele partners bijgedragen in capaciteit. Vanaf 2019 besloot het college tot (deels tijdelijk) extra middelen voor cultuur.

Voor de uitvoering hebben gemeente en partners veel werk verzet. Wat zij hebben gerealiseerd, komt voor een groot deel omdat zij intensief hebben gezocht naar mogelijkheden. Dit is zeker opmerkelijk en ook lovenswaardig naar de betrokken cultuurpartners. De cultuursector kwam net een zware periode van bezuinigingen en reorganisaties te boven. Een (bescheiden) basisbudget voor capaciteit en projecten had de uitvoeringsagenda een betere start kunnen geven en samenwerking met partners, binnen en buiten de cultuursector, sneller op gang kunnen brengen. Voor een effectieve gemeentelijke regierol zijn middelen nodig om de uitvoering op gang te brengen. Het is niet altijd mogelijk en wenselijk om de inzet van de ambassadeurs te borgen binnen de bestaande prestatiesubsidie en -afspraken van culturele instellingen.

Voor het vervolg van het beleid dat we de afgelopen vier jaar hebben ingezet, en daarnaast ook voor nieuw beleid, zijn vooralsnog geen duurzame middelen beschikbaar. Daarom moeten we kijken wat in de komende jaren kansrijk is om voort te zetten of te versterken. Denk dan aan het innovatieve programma van Theater de Veste, de Cultuurankers, programmering in OPEN en popbeleid. Gezien de financiële situatie van de gemeente zijn de mogelijkheden echter beperkt. Dit is een onzekere factor en een aandachtspunt voor de keuzes die we moeten maken bij het actualiseren van beleid. Ook al is de afgelopen vier jaar gebleken dat gaandeweg middelen beschikbaar kwamen binnen cultuur of andere domeinen en via het Rijk en fondsen.

3 Cultuurparticipatie van Delftenaren

Elke twee jaar vindt een onderzoek plaats naar de cultuurparticipatie van Delftenaren. Het doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de cultuurparticipatie. Dit onderzoek is één van de informatiebronnen om het huidige cultuurkader te evalueren.

Het onderzoek is uitgezet onder de leden van het Delft Internet Panel (DIP). Ongeveer 2.050 Delftenaren van 18 jaar en ouder worden benaderd, waarvan zo'n 1.200 respondenten de enquête invullen. Het nieuwste onderzoek is gedaan in 2019, maar ook al eerder in 2017, 2015, 2012, 2010 en 2008. We kijken hier naar de resultaten over 2019 en ook naar 2017 en indien mogelijk verder om trends te zien. Het volledige rapport is te vinden op delft.nl.

De resultaten: beeld stabiel sinds 2015

Een opvallend resultaat is dat het beeld over cultuurparticipatie tussen 2015 en 2019 heel stabiel blijft. Delftenaren blijven over de jaren heen even positief over de kwaliteit van de podiumkunsten. In 2019 gaf men het cijfer 7,4 en in 2017 een 7,3. Voor de variatie van het cultuuraanbod gaf men in 2019 en 2017 een 7,1.

Tabel 1: De kwaliteit van de podiumkunsten volgens Delftenaren door de jaren heen:

cultuuraanbod	2015	2017	2019
kwaliteit	7,3	7,3	7,4
variatie	7,1	7,1	7,1

De Delftenaren kennen ook het aanbod dat er is. Daarnaast herkent het merendeel van de Delftenaren de eerste twee ambities die zijn beschreven in het huidige beleidskader van gemeente Delft:

- Het cultuuraanbod in Delft draagt bij aan een aantrekkelijke binnenstad (2019: 67%; 2017: 72%)
- Delft is een culturele stad (56%)
- Delft heeft een hoogwaardig cultureel aanbod (2019: 55%; 2017: 58%)
- De aanwezigheid van cultuur draagt bij aan het prettig wonen in de wijken (52%)

Over de randvoorwaarden/strategieën om het cultuurbeleid te versterken, vinden we het volgende terug:

- De meeste Delftenaren verwijzen naar de lokale krant als hun bron voor informatie over het cultureel aanbod. In mindere mate noemen zij de digitale informatiebronnen. Het themajaar 'Gouden Eeuw' was bij 68% van de inwoners bekend.
- Een crossover programmering lijkt bij de meeste Delftenaren aan te slaan. Ze reageren binnen een aantal stellingen opvallend positief over de organisatie van themajaren, terwijl op de andere stellingen de reactie vooral neutraal is. Themajaren bieden bij uitstek de kans om zogenoemde crossover activiteiten te organiseren (zie pagina 5 van de DIP-enquête cultuurparticipatie 2019).
- Ook Delft Marketing heeft onderzoek laten doen naar het themajaar. Het resultaat: 35% van de inwoners heeft één of meer activiteiten bezocht, 36% is nog trotser geworden op Delft, 44% is zich meer bewust van de geschiedenis van de stad en 42% is zich meer bewust van het culturele aanbod in Delft.

Wat kan beter?

Natuurlijk zijn verbeteringen altijd mogelijk. We zien voldoende mogelijkheden om het huidige beleidskader aan te scherpen en te actualiseren. Hieronder volgt een opsomming van verbeterpunten:

- Met name valt op dat in het DIP-onderzoek van 2019 17% van de bewoners aangeeft het aanbod livemuziek/popconcerten onvoldoende te vinden. Een poppodium zou dit 'gat' in het aanbod voor live (pop)muziek kunnen vullen.
- Daarnaast valt op dat de cultuurparticipatie in de wijken aanzienlijk verschilt. In Tanthof en Buitenhof is de deelname relatief laag ten opzichte van andere wijken. Hoe kunnen we de cultuurparticipatie in deze wijken verhogen? Uit de resultaten van de programmalijnen blijkt dat het werken met de methodiek van cultuurankers hiervoor mogelijkheden biedt.
- Het themajaar de 'Gouden Eeuw' was bij 64% van de Delftenaren bekend. Opvallend is dat de meeste Delftenaren 'neutraal' terugkijken op dit jaar, maar dat iets minder dan de helft toch graag nog meer van dit soort jaren georganiseerd ziet worden.
- De bekendheid met de activiteiten en deelname aan het cultuuraanbod kunnen beter. We kunnen bijvoorbeeld een verbeteringslag maken in hoe de informatievoorziening van cultuuraanbod met name online nu is georganiseerd. Er zijn bijvoorbeeld op dit moment verschillende websites actief.
- Als we iets verder teruggaan in de tijd, naar 2008/2010, dan zien we de volgende trends in de DIP-onderzoeken:
 - Het bezoekersaantal is afgenomen: respectievelijk 5% voor het bezoek aan voorstellingen en 13% voor bibliotheekbezoek.
 - De frequentie van deelname aan kunstzinnige activiteiten is afgenomen. Het aantal deelnemers is echter weer gestegen en is op het niveau van 2010.
 - Het bibliotheekbezoek neemt af, maar ook de tevredenheid over het aanbod neemt af.

Conclusie

Voor het nieuwe cultuurkader kunnen we op basis van de resultaten van de enquête opmaken dat we kunnen doorgaan op de ingeslagen weg. Wel is het nodig om in te spelen op:

- het (frequenter) 'meedoen' aan kunstzinnige activiteiten in het algemeen en in sommige wijken in het bijzonder;
- het tekort aan aanbod van livemuziek;
- informatievoorziening en toegankelijkheid van cultuuraanbod;
- terugloop bezoek bibliotheek.

Dit zijn opgaven waarop we in het geactualiseerde cultuurkader kunnen inspelen. Zo kan de deelname aan en mogelijk ook de waardering voor kwaliteit en variëteit in het cultuuraanbod in de komende jaren nog verder stijgen.

4 Op weg naar een geactualiseerd cultuurkader

Voor het vervolg van het cultuurbeleid is het van belang dat we de programmalijnen en doelstellingen nog eens goed bekijken. Nieuwe doelstellingen kunnen we bijvoorbeeld meer vanuit het gewenste effect beschrijven. Het is niet noodzakelijk om de onderwerpen van de programmalijnen drastisch te veranderen. Toch zijn enkele aanpassingen wel wenselijk. Zoals eerder beschreven is een aparte programmalijn cultureel erfgoed niet langer nodig de komende jaren, omdat er een aparte nota Erfgoed is opgesteld. Wel blijft dit als discipline belangrijk in het cultuurkader.

De programmalijn cultuur en technologie hangt heel nauw samen met de kernwaarden technologie, innovatie en creativiteit en daarmee vooral met de programmalijn stedelijke aantrekkelijkheid (en in beperkte mate met cultuureducatie). Ook zien we een relatie met het toeristische stadsmarketing- en evenementenbeleid. Cultuurpartners zien dit onderwerp als zeer passend bij Delft en vinden het waard om hiermee door te gaan. Dit wordt verder verkend.

Meedoen met cultuur was een succesvolle programmalijn. We hebben veel gedaan en in gang gezet waarvan het wenselijk is dat we dat de komende jaren voortzetten. De link met het sociaal domein kunnen we wel nog sterker leggen.

Cultuureducatie en talentontwikkeling hebben een logische plek binnen het cultuurbeleid. Zonder breedte is er immers geen top. Wel is het reëel dat we inzetten op versterking van OPEN en met name De VAK daarbinnen. Een sterke Coöperatie De VAK is ook een sterke en gelijkwaardige samenwerkingspartner voor DOK. Dit is een randvoorwaarde om de gewenste synergie in OPEN tot stand te brengen. Daarnaast wordt het programma Cultuureducatie met Kwaliteit voortgezet in verband met landelijke afspraken over cofinanciering. Verder ligt het voor de hand dat we in deze programmalijn de komende jaren meer nadruk leggen op gelijke kansen en de synergie met de programmalijn meedoen met cultuur. Dat sluit goed aan bij onze wens en noodzaak om een inclusief en divers cultuurbeleid te voeren.

In het verlengde van cultuureducatie kunnen we onderzoeken of taaleducatie meer nadruk kan krijgen in het cultuurkader. De gemeente heeft nu geen eenduidig beleid hierop. Dit onderwerp is nu onderdeel van verschillende gemeentelijke beleidsstukken en doelstellingen.

Belangrijke onderwerpen of thema's in de komende jaren zijn het popbeleid en de toekomst van de podiumkunstenvoorzieningen in Delft. Deze onderwerpen hebben een belangrijke fysieke component. Het cultuurbeleid krijgt dan ook ten opzichte van voorgaande jaren een andere dimensie, doordat de fysieke culturele infrastructuur een belangrijk onderwerp is in de stedelijke ambities richting 2040. Delft heeft in 2040 hoogwaardige, moderne en toegankelijke voorzieningen nodig, ook op het gebied van cultuur. Het is daarom belangrijk dat we inzetten op een sterke culturele basis. Daarbij moeten we aandacht hebben voor wat nodig is in de verschillende delen en nieuw te ontwikkelen gebieden van Delft, en bij stijgende inwonertallen.

Focus op cultuur behouden

In de periode 2016-2019 hebben we hard gewerkt aan de ambities en veel bereikt, zoals blijkt uit deze evaluatie. Dat reikt verder dan alleen het cultuurdomein. Voor veel inwoners is Delft een cultuurstad. Het is een kans om deze *Focus op Cultuur* te behouden en de uitgezette lijn en samenwerkingen voort te zetten.

Tegelijkertijd is de werkelijkheid met de komst van Covid-19 veranderd. Als er een tijd is waarin de waarde van cultuur zich onthult, dan is het de coronatijd in 2020 wel. Juist nu ontstaat bij veel mensen de behoefte aan verbinding, verstrooiing en ontplooiing. Het actief samen bezig zijn met het creëren van cultuur en het deelnemen aan cultuuractiviteiten is echter veel minder vanzelfsprekend geworden, juist door de beperkingen die corona met zich meebrengt. En dat terwijl cultuur positieve effecten heeft op onze geest en ook op onze lichamelijke gesteldheid.

Het geactualiseerde cultuurkader zal in het teken moeten staan van deze waarde en relevantie van cultuur, voor de Delftenaar als individu en voor het bredere maatschappelijke en economische belang van de stad. Daarnaast besteden we aandacht aan het zo goed als mogelijk behouden van de culturele infrastructuur, die kan bijdragen aan het herstel van Delft. De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de cultuursector. Het is aan de gemeente om in samenspraak met onze cultuurpartners de randvoorwaarden te creëren waarbinnen de sector zo optimaal mogelijk kan functioneren, met alle onzekerheden die er alsnog zullen zijn.

Bijlage: Resultaten

In deze bijlage hebben we de belangrijkste resultaten opgenomen, per programmaliijn en daarbinnen per doelstelling. Het overzicht is niet uitputtend.

Programmaliijn stedelijke aantrekkelijkheid

Ambassadeurs/partners:

Hiervoor hebben we een externe verkenner aangesteld (Reinier Weers) die een plan van aanpak heeft gemaakt voor het themajaar 2019 'Gouden Eeuw'.

Andere betrokkenen:

Delft Marketing | Stichting Delfts Peil | Museum Prinsenhof Delft | 38CC | SCMD | Royal Delft | World Art Delft | Toeristisch Platform Delft | NBTC | Oude en Nieuwe Kerk | amateurkunstverenigingen | Delft Fringe Festival | vele andere culturele partners, ondernemers en partners uit het sociaal domein en onderwijs.

Doelen:

1. Een onderscheidend cultureel aanbod dat aansluit op de Delftse identiteit/kernwaarden.
2. Studenten(organisaties) en internationals hierbij betrekken.
3. Het beter vermarkten van het cultuuraanbod.
4. De positie van kunst en cultuur versterken binnen (de programmering van) de Stichting Centrum Management Delft (SCMD) en andere ondernemersverenigingen.

Doelstelling 1: Een onderscheidend cultureel aanbod dat aansluit op de Delftse identiteit/kernwaarden.

We hebben meer samenhang gerealiseerd binnen het stedelijke cultuurprogramma en meer onderscheidend aanbod voor bezoekers en bewoners.

- Na onderzoek door BMC in 2019 hebben we de richting bepaald voor een toekomstbestendig aanbod van podiumkunstenvoorzieningen. Ook hebben we een verkenning uitgevoerd naar de toekomst van het popbeleid.
- Tijdens het Gouden Eeuwjaar hebben we een uitgebreid, gevarieerd en onderscheidend thematisch programma gerealiseerd. Het themajaar was onderverdeeld in drie periodes met elk een eigen accent dat richting gaf aan het programma: januari tot juni *Glorious Delft Blue*, in juli tot september *Zomers Goud* en van september tot en met december Pieter de Hooch.

Een verbeterde kwaliteit van de buitenruimte in de binnenstad.

Onder andere door verbeterde bewegwijzering, het project Delft is Goud, toevoeging van kunst in de openbare ruimte (het werk Echo van Nynke Koster), street art muurschildering in de Kloksteeg, De Keramieken Kaart.

Versterking van het evenementenaanbod.

In 2018 is het evenementenbudget structureel opgehoogd met € 50.000. Dit bedrag is ten goede gekomen aan de bestaande evenementen, zoals ook in de nota Doorontwikkeling Evenementenbeleid (2017) is aangekondigd. In de jaren 2018 en 2019 is daarnaast € 50.000 incidenteel budget toegevoegd aan het evenementenbudget. In 2018 is dit via een aanvullende aanvraagronde verstrekt aan nieuwe initiatieven. In 2019 hebben we dit incidentele budget ingezet voor extra programmering in het kader van het themajaar Delft en de Gouden Eeuw. Door deze financiële impulsen zijn de bestaande evenementen verder ontwikkeld. Denk hierbij

aan de verbetering van marketingcampagnes, een uitgebreider programma, maar ook investeringen in de veiligheid van vrijwilligers. Daarnaast zijn er door de uitbreiding van evenementensubsidies nieuwe evenementen toegevoegd aan het aanbod: Highlight festival, Knapsack Festival en Madonnari Festival.

Om te bevorderen dat we het juiste programma op de juiste plek krijgen, hebben we locatieprofielen opgesteld voor evenementenlocaties in de binnenstad. Hierdoor kunnen we beter en meer verspreid programmeren op de pleinen in de binnenstad. We hebben meerdere netwerkmomenten en workshops speciaal voor evenementenorganisatoren georganiseerd om het netwerk en de kennisoverdracht te verbeteren. Daarnaast verkennen we de wens voor een uitagenda.

Samenwerking en verbinding tussen cultuur en het sociaal domein.

Binnen de programmering was veel ruimte voor crossovers tussen cultuur en maatschappelijke thema's. Voorbeelden:

- De projecten 'Gewoon bijzonder/bijzonder gewoon' over het bijzondere in het alledaagse;
- Open Monumentendag met bijvoorbeeld diverse activiteiten voor minder validen;
- Het beeldende-kunstproject Golden Age Souvenir met Alzheimerpatiënten;
- De voorstelling 'As you like it' bij het Historisch Joris onder andere voor en door cliënten van GGZ Delfland;
- Flora Delfensis over het botanische en farmaceutische verleden van Delft;
- Rondleidingen voor cultureel diverse groepen tijdens de Pieter de Hooch-tentoonstelling.

We hebben ruimte gegeven aan het maatschappelijk debat over de Gouden Eeuw.

De programmering van het Gouden Eeuwjaar bevat activiteiten die de schaduwzijde van de Gouden Eeuw belichten, zoals de tentoonstelling 'Het Verleden Verheerlijkt' van museum Paul Tétar van Elven, de tentoonstelling 'Het is niet alles Goud dat er Blinkt' in de Maria van Jessekerk, theaterlessen 'Gouden Handjes, Zwarte Handjes', de voorstelling RIJK van De VAK en het kunstwerk Echo van Nynke Koster dat aansluit bij het landelijk debat.

Regionale kennisdeling en samenwerking voor vernieuwing en maatschappelijke inbedding van cultuur.

Delft is onderdeel van het Regioprofiel Cultuur Haaglanden en voert dit uit met regiogemeenten en culturele partners. Belangrijke pilot in de samenwerking is de Proeftuin Cultuurankers.

Synergie tussen cultuur, de ruimtelijke opgave (gebiedsontwikkeling) voor Delft en de Omgevingsvisie.

In de Omgevingsvisie is cultuur ingebed in de perspectieven 'Historie kleurt cultuur en toerisme in Delft' en 'Voorzieningen voor iedereen'. Daarnaast is cultuur als een basisvoorziening geformuleerd voor de gebieden die worden ontwikkeld in Delft, zoals Schieoevers.

Doelstelling 2: studenten(organisaties) en internationals hierbij betrekken.

Hoogwaardig en internationaal aanbod ('language no problem').

Belangrijke voorbeelden zijn de Pieter de Hooch-tentoonstelling van Museum Prinsenhof, de tentoonstelling Glorious Delft Blue en Royal Blue Tattoo van Royal Delft en de tentoonstelling Gewoon Bijzonder van 38cc. Gemiddeld geven de bezoekers aan Pieter de Hooch een waarderingcijfer van 8,4 (9% geeft een 10).

Ook zijn diverse festivals als Delft Chamber Music Festival, Highlight Festival en Madonnari Festival interessant voor internationale bezoekers en bewoners van Delft. De gemeente ondersteunt en faciliteert deze. Het Highlight Festival maakt gebruik van diverse locaties op de TU-campus en verbindt de stad en de campus.

Doelstelling 3: Het beter vermarkten van het cultuuraanbod.

Het cultuuraanbod is tijdens het themajaar Delft en de Gouden Eeuw lokaal, regionaal, nationaal en internationaal beter vermarkt door meer inzet en financiering voor marketing van cultuuraanbod. Naar schatting bedraagt de gegenereerde mediawaarde van het themajaar in Nederland ruim 12 miljoen euro en internationaal 2.5 miljoen euro.

Stijging van cultuurbezoek uit Delft, de regio, Nederland en het buitenland door het themajaar.

Door de grote variëteit in programmaonderdelen – betaald en niet betaald, binnen en in de openbare ruimte – is het niet mogelijk om het exacte totale aantal bezoekers te benoemen dat het themajaar op de been heeft gebracht. Sommige initiatiefnemers hebben het bezoek niet geteld en in andere gevallen gaat het om een optreden of project in de openbare ruimte. In dat laatste geval, zoals de Jozefsteeg met de gouden klinkers (Delft is Goud), loopt het aantal bezoekers nog steeds op. We weten wel dat bijna alle Delftse bezienswaardigheden tijdens het themajaar meer bezoekers telden dan het jaar ervoor. Museum Prinsenhof Delft trok 30.000 meer bezoekers dan in 2018. De tentoonstelling Pieter de Hooch trok 90.000 bezoekers (waarvan 10% uit het buitenland). Royal Delft trok tijdens de tentoonstelling Glorious Delft Blue 37% meer bezoekers dan in dezelfde periode in het voorgaande jaar. Publiekstrekker Narrow House in de Oude Kerk trok 13.500 bezoekers. Dat is uitzonderlijk veel voor een Delftse tentoonstelling. Nog een aantal cijfers:

- De drie tentoonstellingen van World Art Delft: 26.000 bezoekers waaronder 4.000 jongeren.
- Het Madonnari festival: 25.000 bezoekers
- Knapsack Festival: 2.500 bezoekers
- Molen de Roos, tentoonstelling 'Delftse Molens, motor van de Gouden Eeuw': 8.000 betalende bezoekers.
- Bestaande evenementen die deelnamen aan het themajaar: meer dan 105.000 bezoekers.

Een hoogwaardig cultuuraanbod draagt duidelijk bij aan de bezoekerseconomie van Delft.

We hebben een belangrijke stap gezet naar actieve citybranding.

De stadspromotie was in het Gouden Eeuw themajaar gekoppeld aan een stedelijke programmering, die verbonden is met de identiteit van Delft én het promoten van het cultureel en toeristisch aanbod aan de Delftenaar zelf. Momenteel verkennen we hoe we de aanpak van de stadsmarketing verder kunnen versterken. Daarbij kijken we ook naar samenwerking met de erfgoed- en cultuursector.

Doelstelling 4: De positie van kunst en cultuur versterken binnen (de programmering van) de Stichting Centrum Management Delft (SCMD) en andere ondernemersverenigingen.

Wijziging in de rol van de gemeente en van partners.

De gemeente heeft voor het Gouden Eeuw jaar gekozen voor een regierol. De uitvoering hebben we uitbesteed aan Delft Marketing. De (culturele) programmaleiding, zakelijke leiding, de marketing én promotie van het themajaar Gouden Eeuw Delft waren bij hen ondergebracht. Dit betekende een andere rol en een meer integrale manier van werken. Deze pilot is goed bevallen en verdient opvolging in andere themajaren en mogelijk zelfs structureel. De mogelijkheden hiertoe moeten we met betrokkenen verder onderzoeken.

Gecoördineerde samenwerking tussen culturele partners, marketing, toeristische sector en ondernemers.

Door in het Gouden Eeuwjaar te werken met een kernteam van diverse stakeholders en samenwerking met de SCMD en het Toeristisch Platform. Het initiatief en de coördinatie lag bij Delft Marketing.

Het themajaar heeft een impuls gegeven aan het aantrekkelijker maken van Delft als winkel en verblijfstad.

Bij de organisatie van het themajaar lag de focus ook op de economische impact. Het themajaar met het rijke aanbod aan cultuur heeft voor meer bezoekers en meer economische spinoff gezorgd ten opzichte van het jaar ervoor. 'Ondernemers' werden daarnaast actief benaderd om deel te nemen. Meer informatie over dit onderwerp is opgenomen in de evaluatie van het themajaar.

Conclusie:

- Er is meer samenhang gekomen binnen het stedelijke cultuurprogramma en er is een meer onderscheidend aanbod voor bezoekers en bewoners.
- De kwaliteit van de buitenruimte in de binnenstad is verbeterd.
- Het themajaar heeft een impuls gegeven aan het aantrekkelijker maken van Delft als winkel- en verblijfstad.
- Er is een hoogwaardig en internationaal aanbod ('language no problem').
- Het evenementenaanbod is versterkt.
- Het cultuuraanbod is (lokaal, regionaal, nationaal en internationaal) beter vermarkt.
- Het themajaar heeft geleid tot een stijging van cultuurbezoek uit Delft, de regio, Nederland en het buitenland.
- De rol van de gemeente is gewijzigd.
- We hebben een belangrijke stap gezet naar actieve citybranding.
- Er is een gecoördineerde samenwerking tussen culturele partners, marketing, toeristische sector en ondernemers.
- Er is samenwerking en verbinding tussen cultuur en het sociaal domein.
- We hebben ruimte gegeven aan het maatschappelijk debat over de Gouden Eeuw.
- Er is regionale kennisdeling en samenwerking voor vernieuwing en maatschappelijke inbedding van cultuur.
- Er is synergie tussen cultuur, de ruimtelijke opgave (gebiedsontwikkeling) voor Delft en de Omgevingsvisie.

Programmalijn cultuur en technologie

Ambassadeurs/partners:

Theater de Veste | Prinsenkwartier

Andere betrokkenen:

Beta Balie: TU Delft, Studium Generale, TOP Delft, Delfts Design, Theater de Veste, Stichting Toekomstbeeld der Techniek | IFOT | Highlight Festival | TedX | DOK | Museumnacht Delft | Delft Fringe Festival

Doelen:

1. Een uitdagend en goed zichtbaar aanbod dat bijdraagt aan het profiel van Delft als stad van cultuur en technologie.

2. Culturele initiatieven en broedplaatsen verbinden cultuur, de stad en de campus.
3. (Meer) ontmoeting en samenwerking tussen cultuur, onderwijs, studentenorganisaties, bedrijfsleven en gemeente.
4. Prinsenkwartier/Agathaplein is de culturele poort naar de binnenstad.

Doelstelling 1: Een uitdagend en goed zichtbaar aanbod dat bijdraagt aan het profiel van Delft als stad van cultuur en technologie.

Een uitdagend en zichtbaar aanbod in Theater de Veste en het Prinsenkwartier draagt bij aan het Delftse technologische profiel.

Het kennisprogramma van Theater de Veste in samenwerking met de Beta Balie heeft hierin zijn waarde bewezen. De gemeente heeft in de periode 2017 tot en met 2020 financiering beschikbaar gesteld voor dit programma. Inmiddels heeft Theater de Veste mede hierdoor een onderscheidend profiel ten opzichte van andere theaters in Nederland. Dit wil het theater graag voortzetten. Knelpunt hier is voornamelijk dat de benodigde gemeentelijke bijdrage vanaf 2021 niet beschikbaar is.

Ook het Prinsenkwartier zet met onder andere gemeentelijke financiering een interessant programma neer over wetenschap, maatschappelijke onderwerpen en cultuur.

Doelstelling 2: Culturele initiatieven en broedplaatsen verbinden cultuur, de stad en de campus.

Evenementen: Via het cultuur- en het evenementenbeleid zijn het IFOT, TedX en Highlight Festival gesubsidieerd. Dit zijn evenementen die bijdragen aan het over het voetlicht brengen van de Delftse kernwaarden en de gewenste profilering van Delft. Daarnaast verbinden de evenementen de veelal gescheiden werelden van de stad en de campus, onder andere via programma Door de stad.

Met betrokkenen van deze evenementen hebben we gesproken over de verdere ontwikkeling van een mooi gevuld programma, waarin cultuur en technologie hand in hand gaan. Hieraan moeten we nog wel een vervolg geven.

Regioprofiel Cultuur: Samenwerking op het gebied van cultuur en wetenschap tussen de gemeenten Delft, Den Haag en Leiden, waarin mogelijkheden onderzocht worden voor een regionaal project, bijvoorbeeld voor 'Leiden International city of science 2022'.

Doelstelling 3: (Meer) ontmoeting en samenwerking tussen cultuur, onderwijs, studentenorganisaties, bedrijfsleven en gemeente.

Gerealiseerde activiteiten:

- Netwerkbijeenkomsten over de synergie tussen cultuur en technologie, maar ook om samenwerking tijdens het themajaar tot stand te brengen met cultuur, bedrijfsleven, TU Delft, hogescholen en gemeente.
- Ondersteuning van het project M=T+R (DOK): De ontwikkeling van een muzieceducatiemethode op basisscholen die kan bijdragen aan het leerproces van taal en rekenen samen met drie basisscholen, Hanzehogeschool Groningen en beeldend kunstenaar Wolf Brinkman.
- Verkenning door Jan Brouwer (Prinsenkwartier). Hierin is de aansluiting onderzocht van deze programmaliijn bij het project Zichtbaarheid Techniek in de stad, het evenementenbeleid en het convenant TU-gemeente.
- Museum Prinsenhof Delft werkt structureel samen met de TU Delft. Bij iedere tentoonstelling is ruimte voor een project met studenten.
- In de Proeftuin Cultuurankers werkt Delfts Peil binnen Abtswoude Bloeit nauw samen met studentenorganisatie SHS Delft.
- In 2020 is de Cultuurtafel Delft opgericht. Dit is het samenwerkingsverband van de Delftse kunst- en cultuursector.

Synergie met educatie

DOK heeft een verkenning techniekeducatie uitgevoerd met ondersteuning vanuit de gemeente.

Doelstelling 4: Prinsenkwartier/Agathaplein is de culturele poort naar de binnenstad.

Dit is opgepakt via de inhoudelijke en ruimtelijke ontwikkelvisie van Museum Prinsenhof Delft. Ook het Prinsenkwartier heeft een visie opgesteld en met een programma bijgedragen aan het culturele profiel van het Agathaplein. Zie ook de programmalijs cultureel erfgoed.

Conclusie:

- Een uitdagend en zichtbaar aanbod in Theater de Veste, Prinsenkwartier en diverse festivals heeft bijgedragen aan het Delftse technologische profiel.
- Het aanbod heeft bijgedragen aan de verbinding van cultuur, de stad en de campus.
- Er is meer synergie tussen cultuur & technologie en educatie.
- Ontmoeting en samenwerking tussen cultuur, onderwijs, studentenorganisaties, bedrijfsleven en gemeente is tot stand gebracht, onder meer via het themajaar Gouden Eeuw.
- Museum Prinsenhof Delft en het St. Agathaplein ontwikkelen zich tot culturele toegangspoort.

Programmalijs cultureel erfgoed

Ambassadeurs/partners:

Museum Prinsenhof Delft | Erfgoed Delft

Andere betrokkenen:

Werkgroep Erfgoedpodium: Museum Prinsenhof Delft | Erfgoed Delft (Archief, Archeologie, Monumentenzorg) | Delfia Batavorum | Historisch Joris | gemeente afdeling Cultuur/Samenleving

Deelnemers Erfgoedpodium: Stichting Delfts Peil | Stichting Open Monumentendag Delft | Oude en Nieuwe Kerk Delft | Royal Delft | Museum Paul Tetar van Elven | Vermeercentrum | Molen de Roos | Archief Delft | Stichting Kerkelijk Erfgoed Delft | Erfgoedhuis Zuid-Holland | Medisch Farmaceutisch Museum De Griffioen | Tabaksmuseum | Prinsenkwartier | Oudheidkundige Werkgemeenschap Delft | Gereedschapsmuseum | Maria van Jessekerk | Botanische Tuin

Doelen:

1. Het vergroten van het publieksbereik (met name van Museum Prinsenhof Delft).
2. Het Prinsenkwartier en Museum Prinsenhof Delft ontwikkelen zich tot een uitnodigende en levendige locatie met een diverse, kwalitatief hoogwaardige programmering.
3. (Digitale) informatie en kennis over (gebouwd) erfgoed verder zichtbaar en toegankelijk maken.
4. Cultuurhistorie zichtbaar maken in de openbare ruimte.
5. (Her)gebruik, herbesteding, tijdelijke invullingen en creatief gebruik van monumentale gebouwen stimuleren.
6. Het versterken van het cultuureducatief programma rondom cultureel erfgoed.

Doelstelling 1: Het vergroten van het publieksbereik (met name van Museum Prinsenhof Delft).

Vergroot publieksbereik.

Meer hoogwaardig tentoonstellingsaanbod heeft gezorgd voor meer bezoekers aan bijvoorbeeld Museum Prinsenhof, Royal Delft, de Oude Kerk en aan de Delftse binnenstad.

Meer onderscheidend en samenhangend aanbod.

Dit komt met name dankzij budgettaire ruimte voor themajaren, kwalitatieve tentoonstellingen en voor vernieuwende en verbindende activiteiten van partners. Daarnaast door het koppelen van de gemeentelijke stimuleringssubsidie aan een inhoudelijk programmatisch kader 'Gouden Eeuw'.

Inclusiviteit en culturele diversiteit.

Hier hebben we actief op gestuurd, bijvoorbeeld door laagdrempelig bezoek mogelijk te maken van cultureel diverse groepen tijdens de tentoonstelling Pieter de Hooch, maar ook door participatieve projecten als 'Delft is Goud', kunstwerk Echo van Nynke Koster, Golden Age Souvenirs.

Doelstelling 2: Het Prinsenkwartier en Museum Prinsenhof Delft ontwikkelen zich tot een uitnodigende en levendige locatie met een diverse, kwalitatief hoogwaardige programmering.

Prinsenhof en Agathaplein.

Museum Prinsenhof Delft voert de ambities uit die zijn vastgesteld in de inhoudelijke visie 'Museum Prinsenhof Delft; Een plan voor de toekomst, 2017-2020'. Een belangrijke ontwikkeling is daarnaast de ruimtelijke ontwikkelingsvisie Prinsenhofgebied. In 2017 is een visie opgesteld om inzicht te geven in de potentie van Museum Prinsenhof Delft en de ontwikkeling van het Sint Agathaplein als culturele toegangspoort tot de historische binnenstad. Een werkgroep van bewoners en belanghebbenden heeft drie scenario's voor het gebied opgesteld. Het Prinsenkwartier heeft zelf ook een visie opgesteld. Het Prinsenkwartier functioneert inmiddels vijf jaar en heeft in 2019 120.000 bezoekers getrokken (inclusief horeca). Daarnaast organiseert het Prinsenkwartier ook op het Agathaplein af en toe activiteiten.

Doelstelling 3: (Digitale) informatie en kennis over (gebouwd) erfgoed verder zichtbaar en toegankelijk maken.

De aandacht is de afgelopen jaren uitgegaan naar de verhuizing van het Archief, vervolgens de ontvlechting van het Archief en Archeologie uit Erfgoed Delft e.o. en daarna de wijziging naar een Afdeling Erfgoed, inclusief Monumentenzorg en een overkoepelend team Publiek. De vraagstukken op het gebied van digitalisering worden nu in samenhang opgepakt, als het college en raad tenminste budget toekennen.

De afdeling Erfgoed heeft een erfgoednota opgesteld, waarin de richting en de activiteiten zijn opgenomen waaraan de afdeling Erfgoed uitvoering gaat geven.

Netwerkvorming, kennisdeling en samenwerking binnen de erfgoedsector.

Instellingen en organisaties op het gebied van erfgoed, geschiedenis en cultuurgeschiedenis binnen de gemeente Delft werken sinds 2017 samen in het Erfgoedpodium Delft. Het Erfgoedpodium heeft als doel het bevorderen van de belangstelling voor en de kennis over het erfgoed, de geschiedenis en de cultuurgeschiedenis van Delft. Ook maakt het de activiteiten van de deelnemende partijen bekend onder de inwoners en de bezoekers van Delft, Delftse scholen, bedrijven en instellingen. Verder is een doel ook het bevorderen van de onderlinge samenwerking en de uitwisseling van kennis en expertise onder de deelnemers. Met

de afdeling Erfgoed, Museum Prinsenhof, de werkgroep Erfgoedpodium en de leden van het Erfgoedpodium bespreken we in 2020 de toekomst van het Erfgoedpodium. Ook bespreken we welke rol wenselijk is vanuit met name Museum Prinsenhof en de afdeling Erfgoed. Een van de redenen hiervoor is dat in het geactualiseerde cultuurkader geen programmatisch cultureel erfgoed terugkomt. We kiezen hiervoor omdat dit onderwerp belegd is in de Erfgoednota en de plannen van Museum Prinsenhof. Daarnaast is het thema erfgoed op alle programmatische lijnen van toepassing. Netwerkvorming van de cultuursector in de breedte blijft wel een belangrijk onderwerp binnen het Cultuurkader. Het is belangrijk dat we met alle genoemde partijen ervoor zorgen dat het Erfgoedpodium niet tussen wal en schip valt.

Doelstelling 4: Cultuurhistorie zichtbaar maken in de openbare ruimte.

Erfgoed en cultuurhistorie hebben we verder zichtbaar en beleefbaar gemaakt met meer programmatische aandacht voor en gerichte marketing van het Delftse Erfgoed en diverse thema's daarbinnen, zowel in de binnenstad als in de wijken. Voorbeelden zijn themajaren 'Vermeerjaar' en 'Delft en de Gouden Eeuw'. Specifiek daarbinnen zijn bijvoorbeeld 'Het Stadsarchief de hort op', Pieter de Hooch-muurschildering in de Klooststeeg, kunstwerk van Nynke Koster, Gewoon Bijzonder, Flora Delfensis, soundwalk Gouke en de 7 bruggen en diverse andere routes. Maar ook de Erfgoedlijn Trekvaarten hoort hierbij.

Doelstelling 5: (Her)gebruik, herbestemming, tijdelijke invullingen en creatief gebruik van monumentale gebouwen stimuleren.

Creatief gebruik van historische gebouwen.

Dit hebben we gedaan tijdens het themajaar in projecten en bij diverse bestaande evenementen, zoals Delft Fringe, Open Monumentendag, Gluren bij de Buren. Voorbeelden zijn de Oude en Nieuwe Kerk, de Maria van Jesse Kerk, Molen de Roos, Sigarenfabriek, monumentale woonhuizen.

Herbestemming en/of tijdelijke invulling van monumentale gebouwen.

Via het monumentenbeleid hebben we hierop gestuurd.

Doelstelling 6: Het versterken van het cultuureducatief programma rondom cultureel erfgoed.

Het educatieprogramma van Museum Prinsenhof Delft is in samenwerking met DOK vernieuwd en versterkt. Ook Erfgoed Delft vernieuwt het aanbod in samenwerking met DOK. Een educatieprogramma was ook onderdeel van het project Het Stadsarchief de hort op, dat in samenwerking met Delfts Peil gerealiseerd is.

Conclusie:

- Het publieksbereik is vergroot en er is meer aandacht voor inclusiviteit en culturele diversiteit.
- Het aanbod is meer onderscheidend en samenhangend.
- Erfgoed en cultuurhistorie zijn beter zichtbaar en beleefbaar, bijvoorbeeld door meer creatief gebruik van historische gebouwen (onder meer als evenementenlocatie)
- Netwerkvorming, kennisdeling en samenwerking binnen de erfgoedsector zijn bevorderd.
- Het educatief erfgoedprogramma is vernieuwd en versterkt.

Programmaliijn meedoen met cultuur

Ambassadeurs/partners:

Delfts Peil | De VAK | Ciccionina | Maanvis | Rietveld Theater | Delft voor Elkaar

Andere betrokkenen:

CANIDREAM | SHS Delft | Pieter van Foreest | Stichting Perspektief | Theater de Veste | Rode Fenix | DOK | Delft Fringe Festival | amateurkunstverenigingen | De Vaillant (Den Haag) | Laaktheater (Den Haag)

Doelen:

1. Cultuur draagt bij aan de pijlers van 'Gezond en Wel'.
2. Bevorderen van de eigen kracht en gezamenlijke kracht van de cultuursector en specifiek de amateurkunstsector.
3. Versterken van de maatschappelijke positie en meerwaarde van de amateurkunstsector, gericht op leefbaarheid van de Delftse wijken.

Doelstelling 1: Cultuur draagt bij aan de pijlers van 'Gezond en Wel'

Cultuur als middel voor verbinding tussen mensen.

Onder meer via projecten in het Gouden Eeuwjaar 2019. Zie ook programmaliijn stedelijke aantrekkelijkheid.

Laagdrempelig kennismaken met cultuur, cultuurparticipatie en talentontwikkeling.

Via proeftuin cultuurankers (Cultuurhuis Delft), realisatie OPEN, aanbod de VAK en DOK in OPEN en in diverse wijken, aanbod Kunstklik, Delft Moves, themajaar Gouden Eeuw, projecten als Stadsarchief de hort op.

Vernieuwing in werken aan cultuurparticipatie, inclusiviteit en diversiteit.

Onder andere door inclusieve publieksbenadering tijdens het Gouden Eeuw themajaar, activiteiten van Museum Prinsenhof en Theater de Veste (o.a. Delft Moves). Verder ook door versterking van regionale samenwerking en kennisdeling. In het verlengde daarvan de realisatie van het cultuuranker (of cultuurhuis) in de wijk met theaterwerkplaats voor ouderen in Abtswoude Bloeit en de inzet van cultuurcoaches in Voorhof en Buitenhof via Delfts Peil en partners.

Meer ontmoeting, waarbij de focus ligt op bewoners en direct omwonenden of de buurt (Voorhof en Buitenhof), tegengaan van eenzaamheid en individuele ontplooiingskansen.

Door proeftuin cultuurankers en inzet cultuurcoach.

Eerste stappen gezet naar verduurzaming van de werkwijze van de cultuurankers.

Door het formuleren van een toekomstbestendige basisaanpak voor een Cultuuranker in de wijk.

Doelstelling 2: Bevorderen van de eigen kracht en gezamenlijke kracht van de cultuursector en specifiek de amateurkunstsector.

Deskundigheidsbevordering bij partners voor vraaggericht cultuur programmeren.

Partners hebben de kans gekregen te pionieren met een vraaggerichte programmering in Voorhof en Buitenhof.

Verbinden van cultuur aan andere sectoren.

Vanaf 2019 heeft Delft 2 fte combinatiefunctie cultuur. Deze cultuurcoaches werken in Voorhof en Buitenhof. Mogelijk wordt Tanthof daaraan toegevoegd.

Lokale en regionale netwerkvorming, kennisdeling en samenwerking.

Het Regioprofiel Cultuur en de regionale proeftuin Cultuurankers hebben hieraan bijgedragen.

We hebben een start gemaakt met kennisdelen en het verbeteren van de zichtbaarheid van de amateurkunstsector met de lancering van de website Club Delft.

Netwerkbijeenkomsten hebben plaatsgevonden, bijvoorbeeld voor kennismaking nieuw college en opstart themajaar 2019.

We hebben een cursus crowdfunding georganiseerd voor de cultuursector.

In 2018 hebben we een verkenning uitgevoerd naar de staat van de amateurkunstsector.

Doelstelling 3: Versterken van de maatschappelijke positie en meerwaarde van de amateurkunstsector, gericht op leefbaarheid van de Delftse wijken.

De amateurkunstsector mocht deelnemen aan een training Maatschappelijk Verantwoord Verenigen (MVV), die de gemeente had ingekocht.

Conclusie:

- Het werken aan cultuurparticipatie, inclusiviteit en diversiteit is vernieuwd.
- Partners hebben meer deskundigheid rond vraaggericht cultuur programmeren.
- Bezoekers kunnen laagdrempelig kennismaken met cultuur, cultuurparticipatie en talentontwikkeling.
- Er is meer ontmoeting. De focus ligt hierbij op bewoners en direct omwonenden of de buurt (Voorhof en Buitenhof), tegengaan van eenzaamheid en individuele ontplooiingskansen.
- Lokale en regionale netwerkvorming, kennisdeling en samenwerking zijn versterkt.
- Er is een start gemaakt met kennisdelen binnen en verbeteren van de zichtbaarheid van de amateurkunstsector.

Programmaliijn cultuureducatie en talentontwikkeling

Ambassadeurs/partners:

DOK | De VAK

Andere betrokkenen:

Cultuureducatie: onderwijs/scholen po en vo | Museum Prinsenhof Delft | Theater de Veste | Science Center | Wetenschapsknooppunt Zuid-Holland | Conservatorium Den Haag | Codarts Rotterdam | Delfts Peil | diverse kunstenaars
Talentontwikkeling: SPOD | Rietveldtheater | Theater de Veste | Cultuurlab | Steck | Ciccionina | Koornbeurs | Delft Fringe Festival

Doelen:

1. Een geïntegreerd aanbod voor leesplezier en cultuureducatie.
2. Synergie tussen het Taal- en Cultuurcentrum (TCC) en De VAK Vrijetijd (VAK VT).
3. Samenhang en kwaliteit in het programma van binnen- en buitenschoolse cultuureducatie.
4. Een breed cultuureducatief aanbod in de vrije tijd in Delft, toegankelijk voor een brede doelgroep.

5. Met Cultuurhelden kunst en cultuur verder verbinden met het curriculum van de basisscholen.
6. Een versterkte en goed afgestemde samenwerking tussen cultuur- en onderwijsaanbieders.
7. Talentontwikkeling stimuleren en faciliteren met een doorgaande leerlijn.

Doelstelling 1: Een geïntegreerd aanbod voor leesplezier en cultuureducatie.

Hier is aan gewerkt door het gebouw van DOK te verbouwen en daarin het Taal- en cultuurcentrum OPEN te realiseren. Hiervoor is De VAK naar OPEN verhuisd.

Doelstelling 2: Synergie tussen het Taal- en Cultuurcentrum (TCC) en De VAK Vrijetijd (VAK VT).

DOK en De VAK hebben gesprekken gevoerd om te komen tot een visie voor het creëren van synergie binnen OPEN (tussen VAK en DOK en tussen taal en cultuur binnen DOK). Tot nu toe hebben zij hiervoor echter nog geen concreet gezamenlijk plan uitgewerkt. De VAK en DOK hebben de afgelopen jaren veel tijd moeten investeren in hun eigen organisaties en in de afstemming over de praktische kant van het samenwonen en -werken in OPEN. Wel hebben zij een gezamenlijke aanvraag gedaan bij de regeling Meemaak Podia van het Fonds voor Cultuurparticipatie. Deze is helaas afgewezen.

Doelstelling 3: Samenhang en kwaliteit in het programma van binnen- en buitenschoolse cultuureducatie.

Deze doelstelling is opgepakt, maar bleek erg ambitieus om daadwerkelijk vorm te geven. De VAK en DOK hebben de afgelopen jaren veel tijd moeten investeren in hun eigen organisaties en in de afstemming over samenwonen en -werken in OPEN. We moeten kijken hoe we met deze ambitie in de komende jaren omgaan.

Doelstelling 4: Een breed cultuureducatief aanbod in de vrije tijd in Delft, toegankelijk voor een brede doelgroep.

Het behouden van breed cultuureducatief aanbod in de vrije tijd hebben we gerealiseerd via de verzelfstandiging van De VAK en de realisatie van coöperatie De VAK.

We hebben gestuurd op meer inclusiviteit in het cultuureducatief aanbod in de vrije tijd. Bijvoorbeeld via de inzet van het Jeugd Cultuurfonds om kinderen uit kansarme gezinnen de mogelijkheid te geven aan cultuur te doen en bijvoorbeeld lessen te volgen bij De VAK. Een ander voorbeeld is het project *Delft aan Zee* met zomereactiviteiten voor kinderen uit kansarme gezinnen.

Doelstelling 5: Met Cultuurhelden kunst en cultuur verder verbinden met het curriculum van de basisscholen.

Via het programma Cultuurhelden (landelijk programma Cultuureducatie met Kwaliteit) deden in de periode 2017-2021 15 basisscholen mee. Hiermee wordt met een creatief proces op maat bijgedragen aan diverse leerdoelen binnen het onderwijs. Dit landelijke programma krijgt een vervolg vanaf 2021. Inzet is deelname van nog meer scholen.

Ook heeft het project M=T+R van DOK via muziek bijgedragen aan het leerproces van taal en rekenen.

Doelstelling 6: Een versterkte en goed afgestemde samenwerking tussen cultuur- en onderwijsaanbieders.

Continuïteit in en doorontwikkeling van cultuureducatie onder schooltijd.

Bijvoorbeeld door het programma Kunstklik (DOK), erfgoededucatie (Prinsenhof) en educatief aanbod Archeologie.

Via een verkenning techniekeducatie hebben DOK en diverse andere partijen gewerkt aan een samenhangende aanpak techniekeducatie.

Doelstelling 7: Talentontwikkeling stimuleren en faciliteren met een doorgaande leerlijn.

Talentontwikkeling hebben we gestimuleerd met onder andere eindpresentaties van cursisten van De VAK, Delft Moves als podium voor talent en cultuurparticipatie, diverse festivals en popinitiatieven. Steck heeft met de stichting Poppromotie Delft het initiatief genomen tot verdere netwerkvorming binnen de popsector.

Conclusie:

- Taalbevordering krijgt meer aandacht en ruimte, met name tot 14 jaar.
- Er is meer inclusiviteit in het cultuureducatief aanbod in de vrije tijd.
- Er is continuïteit in en doorontwikkeling van cultuureducatie onder schooltijd.
- Er is een betekenisvolle en creatieve leeromgeving op basisscholen.
- Actieve cultuurparticipatie heeft meer ruimte gekregen.

Colofon

Dit is een uitgave van

Gemeente Delft

Postbus 78, 2600 ME Delft

Telefoon 14015

Internet www.delft.nl

December 2020